

بسمه تعالی

رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

سلام علیکم

عطف به نامه‌های شماره ۱۲۷/۵۰۷۸۷ مورخ ۱۳۸۸/۱۰/۰۹ و شماره ۱۰/۱۹۵۶۴/د مورخ ۱۳۸۸/۰۴/۲۷ و پیرونامه‌های شماره ۸۸۳۰/۳۶۸۹۷ مورخ ۱۳۸۸/۱۰/۰۲ و شماره ۸۸۳۰/۳۶۵۵۹ مورخ ۱۳۸۸/۸/۲۷ در خصوص **لایحه مجازات اسلامی** که بر اساس اصل ۸۵ قانون اساسی به تصویب کمیسیون قضائی و حقوقی مجلس شورای اسلامی رسیده است در جلسات متعدد شورا مورد بحث و بررسی قرار گرفت، بدینوسیله نظر این شورا در خصوص لایحه فوق‌الاشعار به شرح زیر اعلام میگردد:

- ۱- در ماده (۲۳۷) تفیید بخصوص اینکه از روی شهوت باشد و نیز اطلاق شمول آن نسبت به ذی‌رحم، خلاف موازین شرع شناخته شد.
- ضمناً قید مجازات درجه شش که مستلزم جواز تبدیل مجازات شلاق به غیر آنست، خلاف موازین شرع شناخته می‌باشد.
- ۲- در ماده (۲۳۸) در خصوص اجراء حدّ در موارد بعد از اجراء حدّ در مرحله سوم، در کلیه موارد، خلاف موازین شرع شناخته شد. (به مساله ۱۲ فصل‌الثانی فی‌اللواط تحریرالوسیله مراجعه شود).
- ۳- در ماده (۲۴۳) برای این که فاعل مستوجب حدّ قوادی شود تحقق زنا و لواط شرط است و در غیر این صورت فاعل مستوجب تعزیر می‌باشد.
- ۴- در ماده (۲۴۴) حکم به تبعید باید برای بار دوم و مدت آن باید با نظر حاکم باشد و بیش از یک سال نباشد، بنابراین ماده مذکور از این جهت اشکال شرعی دارد.
- ۵- در ماده (۲۵۴) اطلاق «باعث اذیت شونده شده» نسبت به مواردی که شخص شرعاً استحقاق تخفیف دارد، خلاف موازین شرع شناخته شد.
- ۶- در ماده (۲۵۶) اطلاق استحقاق حدّ قذف برای کسی به جهت نسبت دادن همان زنا یا لواط قبلی، خلاف موازین شرع شناخته شد.

۷_ اطلاق ماده (۲۵۹) نسبت به موردی که هر یک جداگانه شکایت کنند مبنی بر جاری شدن یک حد، خلاف موازین شرع است. و اگر این ماده مطابق ماده (۱۵۲) قانون مجازات اسلامی فعلی اصلاح گردد، رفع اشکال می شود.

۸_ ماده (۲۶۴) از این نظر که آیا شامل سایر انبیاء (علیهم‌السلام) می شود یا خیر ابهام دارد، پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

۹_ موارد مذکور در ماده (۲۶۵) در مواردی که صدق اهانت کند تعزیر دارد، بنابراین اطلاق این ماده، خلاف موازین شرع است.

۱۰_ تبصره ماده (۲۶۶) مبهم است اگر شامل ففّاع شود، خلاف موازین شرع است.

۱۱_ اطلاق تبصره ماده (۲۷۸)، خلاف موازین شرع شناخته شد.

۱۲_ ماده (۲۸۴) از این جهت که مشخص نیست آیا مقصود از «با رعایت تناسب» همان ترتیبی است که در روایات آمده یا خیر؟ ابهام دارد، پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

۱۳_ در جزء (۲) ماده (۲۹۳) عبارت «به دیگری وارد کند» اشکال دارد باید به همان شخص و یا شیء مورد نظر وارد کند و همچنین باید عبارت «محقون‌الدم» به موارد مذکور در این ماده اضافه شود.

۱۴_ تقیید تبصره ماده (۲۹۴) به بند (۳)، خلاف موازین شرع شناخته شد. باید بند (۱) را نیز شامل شود.

۱۵_ عبارت ماده (۲۹۶) مطلق است لازم است این ماده به عبارت «در صورتی که هر دو محقون‌الدم باشند» مقید شود.

۱۶_ در ماده (۳۰۳) عبارت «در دین با مرتکب مساوی باشد» اشکال دارد باید اصلاح شود به علاوه در این ماده حصر مهدورالدم به موارد مذکور در این ماده، خلاف موازین شرع شناخته شد.

۱۷_ در بند (۳) ماده (۳۰۴) باید عبارت «بشرح مقرر در ماده (۱۵۵) این مصوبه» اضافه شود، همچنین در صورتی که نفس دفاع صدق کند ولی از مراتب آن تجاوز شود مجازات آن قصاص نیست. بلکه حسب مورد مجازات دیگری «دیه و تعزیر» دارد، همچنین اطلاق بند (۴) این ماده که شامل حالت اکراه و اضطرار نیز می شود، خلاف موازین شرع است.

۱۸_ در مواد (۳۰۵)، (۳۰۷) و (۳۰۸) باتوجه به اینکه کتاب پنجم این قانون هنوز تصویب نشده است ارجاع به آن موجه نمی باشد بنابراین در خصوص ماده (۳۰۵) به ماده (۱۱-۳۱۳) لایحه رجوع شود.

شماره ۲۳ و ۳۰ و ۳۱
تاریخ ۱۹/۱۰/۸۸
پست
لبقبنی

- ۱۹_ در ماده (۳۳۷) قید نسبی در عبارت «بستگان نسبی» زائد و خلاف موازین شرع شناخته شد.
- ۲۰_ در ماده (۳۵۰) اطلاق صدر ماده نسبت به مواردی که ولی دم معتقد به جواز قتل جانی است، خلاف موازین شرع شناخته شد. (به مساله ۶ از کتاب دیات، القول فی اقسام القتل، تحریر الوسیله مراجعه شود).
- ۲۱_ ماده (۳۵۴) در خصوص مجنی علیه در این ماده باید مقید به جراحات اعضاء و منافع شود و نباید شامل مواردی گردد که جنایت موجب قتل مجنی علیه می شود، از این جهت خلاف موازین شرع شناخته شد.
- ۲۲_ اطلاق ماده (۳۵۶) نسبت به صدر ماده (۳۵۵)، خلاف موازین شرع شناخته شد.
- ۲۳_ ماده (۳۵۷) از این جهت که افاده الزام به اذن از ناحیه ولی امر، به نحو مذکور در این ماده می نماید، خلاف موازین شرع شناخته شد.
- ۲۴_ در ماده (۳۶۲) مقصود از تعلیق و مشروط باید روشن شود تا اظهار نظر گردد. (در این خصوص به مساله (۱) کتاب قصاص فصل القول فی کیفیت الاستیفاء تحریر الوسیله مراجعه شود).
- ۲۵_ در خصوص ماده (۳۶۳) نیز پس از رفع ابهام از ماده (۳۶۲)، اظهار نظر خواهد شد.
- ۲۶_ باید چگونگی پرداخت دیه در ماده (۳۶۸) مشخص شود.
- ۲۷_ در ماده (۳۷۴) و تبصره آن، مقصود از سهم جنایت هر یک از شرکاء باید روشن شود تا اظهار نظر گردد. (در این خصوص به مساله (۴۵) القول فی الواجب از کتاب قصاص تحریر الوسیله مراجعه شود).
- در خصوص سایر مواد نظر این شورا متعاقباً اعلام خواهد شد.

تذکرات:

- ۱_ در ماده (۲۳۹) تعریف ناقص است باید اصلاح شود.
- ۲_ عبارت ماده (۲۶۴) باید اصلاح شود.
- ۳_ در بند (۷) ماده (۲۷۰) بعد از کلمه «مسکوک» باید کلمه «رایج» ذکر شود. و در این ماده باید تصریح شود که ربودن که از باب تقاص باشد موجب حد سرقه نیست.
- ۴_ در جزء (۱) ماده (۲۹۲) عبارت «یک» حذف گردد.
- ۵_ در ذیل ماده (۳۰۸) بعد از عبارت «موجب ارتکاب» کلمه «آن» باید اضافه شود.
- ۶_ با توجه به اینکه کتاب پنجم این قانون هنوز تصویب نشده است ارجاع به آن در این مصوبه موجه نمی باشد.

محمد رضا علیزاده
قائم مقام دبیر شورای نگهبان